

Jaarverslag 2024

Hervormde Gemeente Tholen
college van kerkrentmeesters

Concept

Voorlopig vastgesteld in de vergadering van
het CvK op 10-3-2025
de KR op 17-3- 2025

Inhoud

1. Verslag van het college van kerkrentmeesters	3
2. Controlecommissie	4
3. Balans	5
4. Baten en lasten	6
5. Toelichting balans	7
6. Toelichting baten en lasten	12
7. Projecten orgel en pastorie	14
8. Verzekeringen	17
9. Toelichting jaarverslag gemeente, Twinfield en FRIS	18
10. Waarderingsgrondslagen	19

1. Verslag college van kerkrentmeesters

De jaren 2024 en 2025 kenmerken zich als nogal afwijkend van de voorgaande jaren, doordat er aan een drietal projecten werd en wordt gewerkt: de restauratie van het orgel, de bouw van de pastorie en de vervanging van de sterk verouderde ondergrondse elektriciteitskabels. Daarenboven is de predikantsplaats nog onvervuld.

De balansomvang is door de ontvangen subsidies en de giften van gemeenteleden fors hoger. De resultaten geven een wat ongebruikelijk beeld door de hogere renteopbrengsten en de tijdelijke verhuur van de pastorie. De vervanging van de kabels is als incidentele last genomen. In 2023 is ter voorbereiding op de bouw van de pastorie een onderzoeksbudget ter beschikking gesteld. Dat budget is in 2024 benut en eveneens als incidentele last opgenomen. Het resultaat van € 76.276 is aan de diverse fondsen/voorzieningen toebedeeld.

De orgelrestauratie verloopt voorspoedig. Een aantal onderdelen blijkt bij demontage in goede staat te verkeren. Onderhoud was niet nodig waardoor een deel van de subsidies ongebruikt blijft. In december is een verkennend onderzoek gestart naar aanpassing van de windvoorziening. Deze optie paste ten tijde van de opdrachtverstrekking aan de orgelmaker niet in het subsidiebudget. Alles wijst erop dat deze kwaliteitsverbetering alsnog haalbaar is.

Na een intensieve geldwervingsactie in de gemeente is het bedrag aan toezeggingen, collecten en acties ten behoeve van de bouw van de pastorie bijna € 450.000. Met de inzet van kerkelijke reserves is er een totaal bedrag beschikbaar voor de bouw van de pastorie van € 800.000. De kerkenraad besloot 3 december tot het bouwen van de pastorie voor een bedrag van € 750.000 (prijspeil zomer 2024). Tijdens de voorbereiding van de plannen was er met de landelijke kerk, het CCBB, een constructief overleg. Aan de hand van de meerjarenraming werd 21 februari 2025 bericht ontvangen dat voorafgaande toestemming niet nodig is.

Maart 2025

2. Controlecommissie

De kerkenraad benoemt een controlecommissie bestaand uit twee financieel deskundigen. De controlecommissie beoordeelt en beantwoordt de controlevragen zoals die in FRIS zijn opgenomen en bespreekt de bevindingen met het college van kerkrentmeester, zo nodig met de kerkenraad. Eventueel worden er in het jaarverslag aanpassingen gedaan.

Na instemming van CvK en KR met de concept jaarrekening zal de controlecommissie zijn werkzaamheden uitvoeren.

Publicatie in de gemeente vindt onder voorbehoud goedkeuring controlecommissie plaats.

3. Balans

Activa	2022	2023	2024
Onroerende zaken			
Kerk	€ 1	€ 1	€ 1
De Wingerd	€ 602.000	€ 600.000	€ 624.000
Pastorie	€ 437.000	€ 483.000	€ 486.000
Oudeland	€ 3.532	€ 3.532	€ 3.532
Orgels	€ 1	€ 1	€ 2
Overlopende posten	€ 14.477	€ 392.123	€ 28.587
Belegging	€ 4.905	€ 4.905	€ 4.905
Geldmiddelen	€ 728.582	€ 634.012	€ 1.502.445
Totaal	€ 1.790.498	€ 2.117.574	€ 2.649.472
Passiva			
Algemene reserve	€ 1.374.877	€ 1.105.129	€ 1.072.323
Bestemmingfondsen			
Gemeenteblad	€ 5.758	€ 2.500	€ 2.416
Restauratie	€ 205.229	€ 210.815	€ 218.055
Herwaarderingsreserve			
De Wingerd	€ 1.000	€ -	€ 24.000
Pastorie	€ 22.000	€ 68.000	€ 71.000
Oudeland	€ 532	€ 532	€ 532
Vorzieningen			
Pastorie	€ 20.000	€ 335.859	€ 691.904
Wingerd	€ 26.517	€ 22.601	€ 37.296
Orgelfonds	€ 20.702	€ 25.322	€ 30.743
Orgelrestauratie	€ -	€ 319.419	€ 438.218
Onderhoudkerk SIM	€ 98.434	€ 8.958	€ 12.876
Lening pastorie			€ 32.000
Crediteuren	€ 10.952	€ 6.481	€ 1.453
Overlopende posten	€ 4.497	€ 11.958	€ 16.656
	€ 1.790.498	€ 2.117.574	€ 2.649.472

4. Baten en lasten

	2022	2023	2024
Opbrengsten			
Collecten	€ 91.502	€ 98.425	€ 100.829
Kerkbalans	€ 130.069	€ 135.896	€ 146.243
Verhuur	€ 12.484	€ 43.023	€ 37.808
Rente	€ 7.693	€ 5.012	€ 20.418
Totaal baten	€ 241.748	€ 282.356	€ 305.298
Lasten			
Kerk, gebouwen, orgel	€ 62.511	€ 75.520	€ 75.594
Pastoraat	€ 100.908	€ 69.477	€ 77.443
kerkelijke activiteiten	€ 1.584	€ 1.363	€ 5.646
Af te dragen aan PKN	€ 10.519	€ 11.695	€ 12.305
Salarissen/vergoedingen	€ 21.702	€ 24.357	€ 25.595
Beheer	€ 22.365	€ 22.727	€ 31.140
Bankkosten	€ 1.110	€ 1.152	€ 1.299
Totaal lasten	€ 220.699	€ 206.291	€ 229.022
Resultaat	€ 21.049	€ 76.065	€ 76.276
Incidentele baten	€ 13.970		
Incidentele lasten	€ -		€ 60.772
	€ 35.019	€ 76.065	€ 15.504
Resultaat verdeling naar fondsen			
Reserve Gemeenteblad			€ -84
Restauratiefonds kerk		€ 5.586	€ 7.240
Voorziening pastorie		€ 29.641	€ 26.535
extra toevoeging		€ 36.218	€ -
Voorziening orgelfonds		€ 4.620	€ 5.421
Voorziening orgelrestauratie			€ 8.880
Voorziening Wingerd			€ 320
Algemene reserve	€ 35.019	€ -	€ 27.964
Totaal	€ 35.019	€ 76.065	€ 76.276

5. Toelichting balans

5.1 Activa

Gebouwen.

De pastorie en De Wingerd staan voor de WOZ-waarde op de balans. Voor de pastorie is een hertaxatie verkregen waarbij de staat waarin deze verkeert is verdisconteerd. De waardering van € 597.000 werd verlaagd naar € 486.000. Na gereed komen van de bouw zal een nieuwe taxatie noodzakelijk zijn. De Wingerd steeg in WOZ-waarde met € 24.000.

Orgels.

Vanwege de monumentale status staan kerk en orgels elk voor € 1 op de balans. De kerk en het Van Dam orgel zijn een gezamenlijk Rijksmonument onder nummer 507146. Op 22 februari 1962 is van de gemeente 's-Gravenhage voor één gulden een koororgel verworven, het Reinhard orgel. Het is deels opgeslagen in een orgelwerkplaats te Herwijnen (nu Van Eeken) en deels op de zolder van de koorkerk. In 1965 werd een subsidie toezegging verkregen voor opbouw en restauratie van het orgel, die echter niet plaats vond. Er is vorig jaar aangevangen met de verdere completering van het dossier.

Oudeland.

De begraafplaats Schakerloo, het Oudeland, is een archeologisch rijksmonument (nummer 52651). Voor de grond, nu verhuurd als volkstuinen, geldt de bestemming 'Wonen'. Er zijn maximaal zes woningen toegestaan. De bouw van woningen is alleen mogelijk wanneer bouwtitels/bouwrechten elders in het buitengebied worden verkregen.

Geldmiddelen.

In 2024 kwamen grote bedragen binnen vanwege subsidies, sponsoring en giften. In de loop van 2025 zijn de geldmiddelen nodig voor de orgelrestauratie en de bouw van de pastorie. Op basis van een liquiditeitsplanning zijn meerdere bedragen voor een jaar vastgezet, in totaal € 750.000. De rente varieert van 2,25 tot 2,35 %. De overige bedragen staan vrijwel geheel op spaarrekeningen. Er is op 6 juni 2023 een termijndepositie afgesloten van € 200.000 tegen 2% rente met een looptijd van 3 jaar. Overeengekomen is dat deze zo nodig vanwege de bouw van de pastorie tussentijds opgevraagd kan worden.

5.2 Passiva

Algemene reserve

De mutaties in de algemene reserve 2024 betreffen incidentele lasten. De posten bestaan uit vervanging bekabeling kerk € 50.772 en een budget voor onderzoekskosten ter voorbereiding van de bouw van de pastorie à € 10.000.

	2023		2024	
Saldo algemene reserve op 1 januari		€ 1.374.877		€ 1.105.129
Baten				
Resultaat			€ 27.964	
Voorziening Gemeentebld	€ 3.258			
Afronding	€ 1		€ 2	
		€ 3.259		
Lasten				
Incidentele lasten			€ 50.772	
Lagere waarde De Wingerd	€ 1.000			
Schikking/advertenties orgelmaker	€ 35.812			
Advieskosten subsidie aanvraag orgel	€ 6.195			
Voorziening pastorie	€ 230.000		€ 10.000	
		€ 273.007	€ -	
Saldo algemene reserve 31 december		€ 1.105.129		€ 1.072.323

Gemeentebld

De Parel heeft een vrijwel sluitende exploitatie.

	2023		2024	
Saldo 1 januari	€ 5.758		€ 2.500	
Abonnementen	€ 3.355		€ 5.615	
Druk- en portokosten	€ 4.299		€ 5.699	
Resultaat	€ -944		€ -84	
Overschot naar Alg reserve	€ -2.314		€ -	
Saldo 31 december	€ 2.500		€ 2.416	

Restauratiefonds

De reserve wordt benut voor groot onderhoud van de kerk. Elke zes jaar wordt daartoe een plan opgesteld en subsidie aangevraagd. In 2025 wordt een aanvraag gedaan voor de nieuwe planperiode 2026 – 2031, waarvoor een subsidie van 50% geldt. De andere 50% wordt opnieuw uit het restauratiefonds opgenomen.

	2023		2024		
saldo 1 januari	€ 205.229		€ 210.815		
collecte	€ 3.732	€ 3.511			
rente	€ 1.854	€ 3.729			
			€ 7.240		
saldo 31 december	€ 210.815		€ 218.055		

Voorziening nieuwbouw pastorie

In 2023 is besloten € 10.000 uit de algemene middelen ter beschikking te stellen om het eerste voorbereidende onderzoek te kunnen verrichten. De daadwerkelijke uitgaven vonden evenwel in 2024 plaats.

Het totaal aan toegezegde giften, collecten en gehouden acties bedraagt afgerond € 450.000 (februari 2025).

De totale inkomsten en uitgaven voor de bouw van de pastorie worden verantwoord in paragraaf 7.1.

	2024			
Saldo 1 januari		€ 335.859		
resultaat verhuur	€ 19.488			
rente	€ 7.047			
giften/collecten	€ 334.848			
acties	€ 5.070			
algemene middelen	€ 10.000			
toevoeging uit resultaat	€ -			
inkomsten		€ 376.453		
ontwerp en onderzoek	€ 15.388			
vergunning	€ 5.020			
uitgaven		€ 20.408		
Saldo 31 december		€ 691.904		

Voorziening groot onderhoud De Wingerd (Wingerdfonds)

In 2024 zijn tapijt en stoelen professioneel gereinigd. Verder werd de tuin gedeeltelijke opnieuw ingericht en vond onderhoud aan het alarmsysteem plaats. Het buitenschilderwerk bleek nog geen groot onderhoud nodig te hebben. Op basis van het meerjarenonderhoudsplan (prijspeil 2023) vindt per jaar een reservering plaats van € 20.000. Deze wordt te zijner tijd verhoogd met de prijsindex.

Saldo 1 januari	€ 26.517	€ 22.601			
rente		€ 320			
Dotatie	€ 20.000	€ 20.000			
Opname onderhoud	€ 23.916	€ 5.625			
Saldo 31 december	€ 22.601	€ 37.296			

Voorziening Orgel (Orgelfonds)

De voorziening is opgebouwd uit eigen middelen en kan deels worden ingezet voor de restauratie. Na de restauratie worden de resterende middelen gebruikt voor periodiek en groot onderhoud.

	2023	2024		
Saldo 1 januari	€ 20.702		€ 25.322	
collecten	€ 1.881	€ 2.534		
speeldagen	€ 1.845	€ -		
overig (samples,rente)	€ 894	€ 722		
zomerverkoop	€ -	€ 2.534		
kosten	€ -	€ 369	€ 5.421	
Saldo 31 december	€ 25.322		€ 30.743	

Voorziening restauratie orgel.

In 2023 werd de eerste termijn van de provinciale subsidie opgenomen. In 2024 kwamen er naast de subsidie van het Rijk, bedragen binnen van sponsoren en fondsen.

De restauratie van het orgel verliep voorspoedig. Na demontage kon een nauwkeurige inspectie worden gedaan. Het blijkt dat bij sommige onderdelen, anders dan gedacht, slechts zeer beperkt onderhoud nodig is. Dat geldt bijvoorbeeld voor enkele windladen en het uiterlijk van de pijpen die in het zicht staan. Door deze besparingen en door de ontvangen bijdragen van derden ontstaat er financiële ruimte.

Bij het opstellen van hun aanbieding was de orgelmakers gelegenheid geboden om naast het bestek eigen suggesties in te brengen. Elbertse & Van Vulpen deed een voorstel tot een kwalitatieve verbetering van de windvoorziening. Vanwege het toen ontoereikende budget is bij gunning niet op dat idee ingegaan. Door de besparingen is mogelijk verbetering van de windvoorziening alsnog binnen het budget te realiseren. Eind 2024 is daarom in overleg met de desbetreffende instanties en deskundigen een verkennend onderzoek gestart. Alles wijst erop dat het plan uitvoerbaar is.

Te zijner tijd dient aan de subsidieverstrekkers een uitgebreide verantwoording te worden afgelegd en wordt de uiteindelijke subsidie vastgesteld. Subsidies op begrote werkzaamheden die niet behoeven te worden uitgevoerd moeten worden terug betaald.

De totale inkomsten en uitgaven van de restauratie worden in paragraaf 7.2 verantwoord.

Orgelrestauratie	2024					
Saldo 1 januari		€ 319.419				
Ontvangsten						
subsidie SKRE	€ 250.333					
fondsen	€ 16.500					
sponsoren	€ 3.350					
rente	€ 8.880					
		€ 279.063				
Uitgaven						
orgelmaker	€ 151.666					
advies	€ 6.084					
diversen	€ 2.514					
		€ 160.264				
Saldo 31 december		€ 438.218				

Voorziening groot onderhoud kerk

De subsidie (SIM) voor de periode 2020-2025 ontvangen we in jaarlijkse termijnen, met een slottermijn na afronding, dus in 2026. Een fors deel van het onderhoud vond in 2023 plaats. In 2024 en 2025 gaat het om afrondende werkzaamheden door aannemer en schilder. Voor de periode 2021-2025 is de omvang van het onderhoudsplan van € 186.000. Daarvoor is door het Rijk € 111.000 subsidie (SIM, 60%) toegezegd. De inbreng van eigen middelen, opgenomen uit het restauratiefonds, bedraagt € 75.000.

	2023	2024				
saldo 1 januari	€ 98.434	€ 8.958				
Subsidie	€ 16.746	€ 33.492				
kosten onderhoud	€ 106.222	€ 29.574				
saldo 31 december	€ 8.958	€ 12.876				

Lening pastorie

Er is 31 december 2024 een renteloze lening gesloten van € 32.000 ten behoeve van de bouw van de pastorie. Deze lening wordt afgelost in termijnen van € 8.000, te beginnen 31 december 2025. Overeengekomen is dat het bedrag van de aflossing jaarlijks door de leningverstrekker wordt geschonken.

6. Toelichting baten en lasten

6.1. Baten

Collecten

De baten stegen fors, namelijk met 8,1 %, vooral veroorzaakt door de opbrengst van de actie Kerkbalans. De toezeggingen voor Kerkbalans 2025 bedragen opnieuw bijna € 150.000. Het Verjaardagsfonds maakt deel uit van de collecten en bracht € 3.251 op. Het jaardoel was De Wingerd.

Verhuur

De pastorie werd ruim een halfjaar verhuurd aan de gemeente Tholen. Na aftrek van kosten was het verhuur resultaat € 19.488 (€ 22.938 in 2023). De verhuuropbrengsten van de kerk en De Wingerd liepen wat terug (zie 6.3).

Rente

Er zijn veel geldmiddelen vanwege de ontvangen subsidies en sponsorgelden. In het 4^e kwartaal kwam daar een groot bedrag bij aan ontvangen giften voor de pastorie (€ 340.000). De bedragen zijn op basis van een planning van de kasstromen rentedragend gemaakt. De renteopbrengsten zullen in 2024 en 2025 incidenteel hoger zijn dan voorgaande en komende jaren. De rentebaten zijn toegerekend aan de diverse voorzieningen en fondsen.

6.2. Lasten

Onder de kosten voor gebouwen vallen naast onderhoud en energie, de belastingen en verzekeringen.

Kosten gebouwen	2023	2024
Kerk	€ 35.927	€ 30.610
Pastorie	€ 4.487	€ 8.508
Wingerd	€ 31.156	€ 31.426
Installaties e.d.	€ 3.950	€ 5.050
Totaal	€ 75.520	€ 75.594

Vanwege de predikantsvacature zijn de kosten van het pastoraat lager dan gebruikelijk. Een volledig bezette predikantsplaats brengt ongeveer €110.000 lasten per jaar met zich mee, en geeft een besparing op gastpredikanten en consulent van ongeveer € 18.000 .

Kosten pastoraat	2023	2024
Predikantsplaats	€ 423	€ 416
Gastpredikanten en consulent	€ 28.314	€ 31.927
Pastoraal werker	€ 40.740	€ 45.100
Totaal	€ 69.477	€ 77.443

Aan de landelijke kerk vinden twee verplichte afdrachten plaats. Het quotum krijgt in 2025 een andere grondslag en een verlaagd tarief. Voor zover nu is te overzien heeft dat geen grote gevolgen. De

herziening van de bijdrage voor de solidariteitskas is voorlopig uitgesteld vanwege de op landelijk niveau onverwacht optredende onevenwichtigheden.

Bijdragen PKN	2023	2024			
Quotum	€ 9.260	€ 9.875			
Solidariteitskas	<u>€ 2.435</u>	<u>€ 2.430</u>			
Totaal	€ 11.695	€ 12.305			

Onder de post salarissen valt ook de vergoeding voor vrijwilligers en de kosten van verzekering.

Kosten van beheer	2023	2024		
Bestuur	€ 1.807	€ 10.755		
Kantoor, tel, internet	€ 4.353	€ 3.196		
Administratie, LRP	€ 9.980	€ 8.774		
Bijbel, boeken	€ 2.289	€ 2.716		
Gemeentebblad	<u>€ 4.299</u>	<u>€ 5.699</u>		
Totaal	€ 22.728	€ 31.140		

In 2024 lieten de kerkenraad en het college van kerkrentmeester zich adviseren door externe begeleiders à € 9.150.

6.3. Uitgelicht

In de jaarrekening zijn de opbrengsten en kosten integraal verantwoord. Voor meer inzicht worden voor enkele onderdelen de baten en lasten nader in beeld gebracht.

Kerk

In 2024 ving de orgelrestauratie aan, wat een drukkend effect heeft op de verhuuropbrengsten. De collecten zijn die voor onderhoud gebouw en verwarming. De energiekosten bestaan voor € 9.587 uit gasverbruik.

	2023	2024		
Opbrengsten				
collecten	€ 6.309	€ 8.073		
verhuur	<u>€ 11.090</u>	<u>€ 6.971</u>		
Totaal	€ 17.399	€ 15.044		
Kosten				
gewoon onderhoud	€ 13.954	€ 3.613		
verzekering	€ 8.242	€ 10.440		
energie	€ 12.434	€ 15.270		
tuin	<u>€ 1.297</u>	<u>€ 1.287</u>		
Totaal	€ 35.927	€ 30.610		
Resultaat	€ -18.528	€ -15.566		

De Wingerd

	2023		2024	
Opbrengsten				
collecten Wingerdfonds	€ 1.766		€ 2.952	
verjaardagsfonds			€ 3.251	
verhuur	<u>€ 4.210</u>		<u>€ 2.526</u>	
Totaal	€ 5.976		€ 8.729	
Kosten				
salarissen	€ 15.281		€ 17.489	
energie	€ 2.312		€ 1.905	
belasting	€ 4.086		€ 4.229	
verzekering	€ 1.079		€ 1.193	
klein onderhoud	€ 1.778		€ 2.494	
diversen	€ 1.737		€ 1.605	
reserveren voor groot onderhoud	<u>€ 20.000</u>		<u>€ 20.000</u>	
Totaal	€ 46.273		€ 48.915	
Resultaat	€ -40.297		€ -40.186	

7. Projecten

7.1. Pastorie

Het totaal van de ontvangsten en uitgaven voor de bouw van de pastorie en het saldooverloop voorziening bouw pastorie.

	2023	2024	Totaal
Saldo 1-1-2023	€ 20.000		
Inkomsten			
Resultaat verhuur	€ 22.938	€ 19.488	€ 42.426
Rente	€ 2.456	€ 7.047	€ 9.503
Giften/collecten	€ 24.247	€ 334.848	€ 359.095
Acties		€ 5.070	€ 5.070
Algemene middelen	€ 230.000	€ 10.000	€ 240.000
Toevoeging uit resultaat	€ <u>36.218</u>	€ -	€ <u>36.218</u>
Totaal inkomsten	€ 315.859	€ 376.453	€ 692.312
Uitgaven			
Ontwerp en onderzoek		€ 15.388	€ 15.388
Vergunning		€ <u>5.020</u>	€ <u>5.020</u>
Totaal uitgaven		€ 20.408	€ 20.408
Saldo 31-11-2024			€ 691.904

7.2. Orgel

Het totaal van de ontvangsten en uitgaven voor de restauratie van het orgel en het saldooverloop voorziening restauratie orgel.

De provincie Zeeland heeft subsidie toegezegd tot een bedrag van € 500.000. Deze wordt in twee termijnen uitgekeerd. Na rapportage over de voltooide restauratie wordt de tweede termijn van € 125.000 uitgekeerd. Inmiddels is er een bedrag van € 42.550 aan toezeggingen ontvangen van sponsors en fondsen. Voor Rijk en provincie geldt dat alleen subsidie wordt verstrekt over de daadwerkelijk uitgevoerde subsidiabele werkzaamheden.

	2023	2024	Totaal
Saldo 1-1-2023	€ -		
Ontvangsten			
Subsidie provincie Zeeland	€ 375.000		€ 375.000
Subsidie Rijk Skre		€ 250.333	€ 250.333
Sponsors/fondsen		€ 19.850	€ 19.850
Rente	€ -	€ 8.880	€ 8.880
Totaal ontvangsten	€ 375.000	€ 279.063	€ 654.063
Uitgaven			
Orgelmaker	€ 48.298	€ 151.666	€ 199.964
Advies	€ 7.165	€ 6.084	€ 13.249
Overig	€ 118	€ 2.514	€ 2.632
Totaal uitgaven	€ 55.581	€ 160.264	€ 215.845
Saldo 31-12-2024			€ 438.218

8. Verzekeringen

8.1. Gebouwen

De verzekerde sommen van de gebouwen zijn:

	2023	2024				
De kerk	€ 23.804.006	€ 25.223.950				
De pastorie	€ 705.661	€ 742.940				
De Wingerd	€ 1.233.427	€ 1.298.587				
Het orgel	€ 1.303.518	€ 1.381.275				

Voor de verzekering van de kerk geldt een vork-clausule van 50%. Het maximale bedrag dat wordt uitgekeerd bij schade is 50% van de verzekerde som. Bij lagere deel-schades wordt in beginsel 100% minus het eigen risico uitbetaald. Het eigen risico bedraagt € 2.500.

Voor de Kerk en De Wingerd zijn verzekeringen afgesloten inzake de inventaris.

Daarnaast loopt er een milieuschadeverzekering voor het opruimen van verontreinigingen op omliggende terreinen die zijn ontstaan als gevolg van schade aan de kerkelijke gebouwen.

8.2. Personeel

Voor degenen die in loondienst zijn is een verzekering vanwege ziekteverzuim afgesloten. Verder loopt er voor hen een collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering

8.3. Overig

Er is een rechtsbijstandverzekering, een aansprakelijkheidsverzekering voor kerken, een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering en een ongevallenverzekering voor vrijwilligers.

Voor het vervangende orgel, dat door de Eben-Haëzer school ter beschikking is gesteld, is een instrumentenverzekering afgesloten.

9. Toelichting jaarverslag gemeente, FRIS en Twinfield

9.1. Gemeente goed informeren

Aan de gemeente wil het CvK actief en duidelijk inzage geven in balans en resultaten. De behoefte aan inzicht is evenwel niet voor ieder gemeentelid gelijk. Om die reden worden de cijfers meer en minder uitgebreid en op verschillende wijzen gecommuniceerd.

Zo vroeg mogelijk in het jaar worden de conceptcijfers in verkorte vorm in het gemeenteblad De Parel gepresenteerd.

Daarna wordt het concept jaarverslag op de website gepubliceerd en op een gemeenteavond besproken.

De controlecommissie checkt de conceptcijfers en rapporteert zijn bevindingen.

Na eventuele correcties wordt het jaarverslag door de kerkenraad vastgesteld en op de website gepubliceerd. In feite ligt het daarmee ter inzage voor de gemeente.

Indien zich ten opzichte van het concept jaarverslag substantiële wijzigingen voordoen wordt er aanvullend informatie verstrekt via De Parel en Scipio. Zo nodig wordt een inloopavond voor de gemeente georganiseerd.

De cijfers in het jaarverslag zijn opgesteld om allereerst de reguliere inkomsten en uitgaven inzichtelijk te maken; het overschot (of tekort) van de gebruikelijk opbrengsten en lasten. Daarna worden andere inkomsten en uitgaven verantwoord, zoals bijvoorbeeld (deels) gesubsidieerd kosten en incidentele baten en lasten.

9.2. FRIS

De landelijke kerk gebruikt het systeem FRIS, Financieel Rapportage en Informatie Systeem. Alle plaatselijke gemeenten worden geacht daarin hun balans en resultatenrekening te verwerken. Er is geen conversie mogelijk vanuit boekhoudsystemen, dus dient er een handmatige omzetting plaats te vinden.

9.3. Twinfield

De administratie wordt verwerkt door het kantoor der kerkelijke administraties (KKA), die daarvoor het administratieprogramma Twinfield gebruikt. De inrichting van Twinfield is zoveel mogelijk afgestemd op FRIS, ter vergemakkelijking van de conversie. Verder geeft Twinfield vanzelfsprekend de gedetailleerde cijfers.

10. Waarderingsgrondslag

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn begroting en jaarverslaggeving PKN zoals deze is voorgeschreven door het GCB, het Generale College voor de Behandeling van Beheerszaken.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

10.1. Grondslagen van waardering activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs of tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Materiële vaste activa

De minimumwaarde van kerkgebouwen is € 1.

De overige kerkelijke materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen actuele waarde. Deze wordt voor panden gelijkgesteld aan de waarde volgens de Wet waardering Onroerende Zaken (WOZ). Mocht de aanschafwaarde hoger zijn dan de WOZ-waarde, dan wordt deze waarde genomen. Op materiële vaste activa die worden gewaardeerd op actuele waarde, wordt niet afgeschreven.

Installaties en inventarissen

Installaties en inventarissen worden gewaardeerd op de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijving.

Mutaties in actuele waarde

Winsten en verliezen die ontstaan door een wijziging in de actuele waarde, worden verwerkt in de staat van baten en lasten. Daarnaast worden ten laste van de winstbestemming Herwaarderingsreserves gevormd.

Financiële vaste activa

Deposito's met een resterende looptijd langer dan een jaar worden opgenomen onder de Financiële vaste activa.

Effecten

Effecten worden gewaardeerd op actuele waarde. Het koersresultaat op de effecten wordt verwerkt in de staat van baten en lasten. Dit resultaat wordt volledig/deels aan Reserves koersverschillen worden toegevoegd. Het meerdere valt vrij in de Algemene reserves.

Vorderingen, overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor zover er sprake is van een oninbaar deel van een vordering, wordt het geschatte bedrag voor oninbaarheid in mindering gebracht op de vordering.

De liquide middelen bestaan uit kasgeld, banktegoeden en direct opeisbare deposito's en deposito's met een resterende looptijd korter dan één jaar.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de rubrieken Algemene reserve, Herwaarderingsreserves, Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen. Het resultaat D wordt gemuteerd op de Algemene reserve. Mutaties in Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen worden verwerkt via onderdeel C van de staat van baten en lasten. Er vinden geen boekingen rechtstreeks ten laste van het Eigen vermogen plaats.

Voorzieningen

De Voorzieningen voor groot onderhoud, die dienen als kostenegalisatie, worden gevormd voor verwachte kosten inzake (periodiek) onderhoud van panden, inventaris en installaties, gebaseerd op een meerjarig onderhoudsplan. De Voorzieningen worden gewaardeerd op nominale waarde.

10.2. Grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.